

רישום פטנט זה פטנט בפני עצמו

ממציאים ומפתחים רבים איבדו פוטנציאל רווח אדיר רק משום שלא רשמו פטנט כהלכה. ערכם של הפטנטים בשוק הטכנולוגיה כיום טמון לא רק בהגנה מפני תחרות, אלא בשוויים עבור חברות אחרות. הפנטות תובנות וטיפים על חשיבות רישום הפטנט כמו גם התנהלות נכונה בתהליך הרישום קריטיים "לפריצה הגדולה"...

היכן רושמים פטנט?

הדבר תלוי בסוג המוצר שיש לכם. אם יש לכם המצאה שהיא בבחינת טכנולוגיה עתידית רצוי להגיש את הפטנט בארה"ב. ואם הפטנט הוא חיוני ועיקר מטרתו הוא לחסום מתחרים, יש להגיש בארצות בהן מוכרים ומייצרים את המוצר. קיים תהליך שנקרא Patent Prosecution Highway שמטרתו לקצר את המו"מ עם בוחני הפטנטים בארצות השונות ומאפשר הגשת אותו פטנט במדינות נוספות ללא צורך לעבור את אותו תהליך ארוך ומתיש של רישום ובחינת הפטנט כל פעם מחדש.

האם ניתן לרשום פטנט מבלי שיש מוצר? גם אם לכם עדיין מוצר מוגמר, ניתן לרשום פטנט. הפטנט והמוצר מתנהלים בשני מסלולים נפרדים. פטנט יכול להתקיים בלי להתממש ואף להיות בעל ערך מסחרי בפני עצמו.

אם הסטארט אפ לא הצליח או פנה לכיוון אחר, האם ניתן למכור את הפטנט או להרוויח מערכו?

פטנטים נמכרים בתור סחורה ואף הופכים לנכס שיכול להכניס פיצויים ותמלוגים בני 9 ספרות כנגד מפרים בליטיגציה של פטנטים, בעיקר בארה"ב ובאירופה. אנו מנהלים תביעות פטנטים בארה"ב כנגד חברות רב-לאומיות המפרות פטנטים. כאשר הרעיון נרשם כפטנט, גם אם הסטארט-אפ יכשל או ישנה את מוקד העיסוק, יש סיכוי שהבעלים יוכלו למכור את הקניין הרוחני הרשום כפטנט או שבזכות כך יהיה קל יותר לגייס משקיעים.

עבור המשקיעים הפטנט מהווה סוג של ערבות עבור הכסף שלהם. רישום פטנטים הוא מקור לשת"פ או סיבה למיזוגים ורכישות בין חברות, כאשר לעיתים קרובות חברה רוכשת חברה אחרת בזכות הטכנולוגיות שפיתחה, היכולות לשרת אותה ואת לקוחותיה. לא נעים לומר אך קרה לא אחת שחברות סטארט אפ ישראליות נרכשו בסכומים גדולים, רק על מנת לאמץ את הטכנולוגיה והפטנט ולהעביר את פעילות החברה ומרכז הפיתוח שלה - זמן לא רב לאחר מכן למקום אחר.

מהו השינוי שנעשה בחוק המו"פ בישראל, המאפשר מכירת פטנטים של חברות שקיבלו תמיכה מן המדינה? החוק מאפשר להעביר מידע מוחץ לישראל תוך החזרת המענק בשיעור של פי 3-6, תלוי בהיקף השארת צוות העובדים בישראל. נוסחה זו מאפשרת לדעת את הסכום שיוותר בסופו של יום.

***הכותבת היא מנהלת ובעלים של משרד נעמי אסיא ושות', המתמחה בדיני מחשבים, אינטרנט, פטנטים וקניין רוחני**

נעמה אסיא

פטנטים נמכרים בתור סחורה ואף הופכים לנכס שיכול להכניס פיצויים ותמלוגים בני 9 ספרות כנגד מפרים בליטיגציה של פטנטים, בעיקר בארה"ב ובאירופה

ליזמים וחברות סטארט אפ קיבצתי כמה תובנות ותשובות חשובות שחוזרות ועולות בתהליך רישום הפטנט: באיזה שלב לרשום את הפטנט ומהן דרישות הסף? לזמן יש משמעות. הרישום צריך להיעשות מספיק זמן לפני שהיא הופכת לחשופה ולמובנת מאליה. אין לחשוף את ההמצאה לפני בקשת פטנט. מן הצד השני - אין להגיש מוקדם מידי שכן תוקף הפטנט 20 שנים. בהיבט דרישות סף - ההמצאה צריכה להיות חדשנית, פטנטבילית (עם מאפיינים שמאפשרים רישום פטנט) ויש בה המצאה.

מאת: עו"ד נעמי אסיא*

האם שמעתם פעם את השם תומס אדיסון? אלכסנדר גראהם בל? האחים רייט? סביר להניח שכן. אך האם שמעתם על טים ברנס-לי? רובכם כנראה שומעים את השם בפעם הראשונה וזה כנראה די מוזר. ברנס-לי הוא האיש שהמציא את מה שכולנו משתמשים בו כל יום, כל היום - את האינטרנט. כאשר טים עבד בחברת CERN הוא החל לעבוד על פרויקט האינטרנט עבורם אותו אנו מכירים כיום ובשנת 1991 כבר הוקם האתר הראשון. טים והחברה בה עבד לא רשמו פטנט על ההמצאה המדהימה ולכן כולם משתמשים כיום באינטרנט מבלי לשלם תמלוגים. יש שאומרים שאם טים היה רושם פטנט על ההמצאה הוא היה הופך לאיש העשיר בעולם. וזו כמובן לא הדוגמה היחידה: בין הממציאים שפספסו רווחים גדולים מן ההמצאה שלהם נמצאים ממציא רובה הקלצ'ניקוב, עכבר המחשב, סמל הסמיילי ואפילו ממציא הביטקוין הכה פופולרי כיום, לא רשם עליו פטנט.

פטנטים שווים הרבה מאוד כסף

ערכם של הפטנטים בשוק הטכנולוגיה התחרותי כיום נמדד בהרבה מאוד כסף והם בעלי יכולת להיסחר, ממש כמו יצירות אמנות. ישנן חברות שכל עיסוקן הוא קניית ומכירת פטנטים, חלקן מחזיקות פטנטים על מנת לתבוע מי שהפר אותם. מלחמות הפטנטים של ענקיות הטכנולוגיה רושמות שיאים חדשים. אפל תבעה את סמסונג בשנת 2011 בגין הפרת פטנטים ותבעה פיצוי של 2.5 מיליארד דולר ומאז החלו החברות לנהל מאבקים משפטיים רבים. מוטורולה מובייל נרכשה על ידי גוגל בסכום של 12.5 מיליארד דולר בשנת 2012 רק על מנת לקבל את 17,000 פטנטים המסייעים לה רבות במערכת ההפעלה אנדרואיד. והדוגמאות עוד רבות. בישראל נרשמים בשנים האחרונות שיאים חדשים בכמות הסטארט אפים הנפתחים מדי שנה ובהיקף ההשקעות בחברות הללו. הנכנס המרכזי של כל חברת סטארט אפ והבסיס המרכזי להקמתה הוא רעיון מבריק וההגנה על הרעיונות הללו היא אולי הפעולה החשובה והמשמעותית ביותר בתהליך הקמה, התפתחות החברה והגנה על הנכס המשמעותי ביותר שלה. רישום הפטנט לא נועד לצורכי הגנה בלבד. קיימות מטרות נוספות, חשובות לא פחות ולכן, תהליך הרישום חייב להיעשות בסיוע אנשי מקצוע מנוסים.